

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Citation: Hertz, Henrik: "Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel , 1851-62., s. 201. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hertz09_lev-shoot-idm140098529857664.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Sange, Cantater, m. M.

202

203

Uppsala.

Mel. Herligt, en Sommernat.

Hen over Havet skal
Fjernt over Fyrrisvall
Toner fra Øresund drage,
Svulmende mægtige
Over den prægtige
Høiskoles ældgamle Tage.

Midt i en streng Natur
Stiger dens gamle Muur
Op mellem Granernes Kroner.
Tryk under Fjeldets Ly,
Stolt af et evigt Ry,
Herlig i Dalen den throner.

204

Streng som dens Fosterjord
Stirred' den ud i Nord,
Eens under Tidens Forandring.
Men fra det strenge Blik
Lyn over Verden gik,
Gik der Ideer paa Vandring.

Ind i Naturens Dyb,
Ned til det mindste Kryb
Trængte dens ordnende Tanke;
Skilte det stridige,
Løste det smidige
Grundelement fra dets Skranke.

Lifligt dens Læresal
Tolked' for Bjerg og Dal
Krønikens Røster forbundne;
Trængte til fjerne Strand,
Viste, at Folk og Land
Suger sin Kraft af det Svundne.

205

Længe ved Fyrrisaa
Fremmed for os den laae,
Fiernet ved Tidernes Spaltning.
Nu er den atter vor!
Fordom er vegen for
Dristige Tankers Gestaltning.

Nu fra det hele Nord
Trefold gaaer ud et Chor,
Samlet ved Øresunds Vande.
Nu fra dens Sønners Bryst,
Varmt af Begeistrings Lyst,
Stemmer med vore sig blande.

Hen over Fyrrisvall
Stemmerne stige skal
klart gennem Tonernes Scala,
Svulmende mægtige
Hilse den prægtige,
Liljen i Dalen, Uppsala!

206

Sang

ved den sidste Concert i Studenter-Foreningen d. 2den Mai 1832.

Idet vi samles sidste Gang
laar for Eder, elskte Venner!
Og under Instrumentets Klang
Vort Chor sin Hilsen Eder sender,
Det sømmer sig, med tænksomt Blik
At dvæle ved den Tid, der gik,
Og med et lille Gran Critik
Betragte hvad os Vaaren sender.

Den lange, vaade Vinter lod
Os ofte her til Glæden kalde;
Og denne Sal vi selv forstod
At skabe til en festlig Halle.
Og Alles Hjerter har vi seet
For Skjemt og Alvor slaae som eet;
Og Kunstens blomstrende Gebeet
Nei? skistet æigt ud til Alle.

207

Thi enten Tonen rev os hen
I udtryksfulde Harmonier,
Og smeltede vort Bryst igjen
Med lutter ømme Melodier,
Hvad eller blot et aandrigt Ord,
En vittig Skjemt fra Læben foer,
Vi greb det som et samlet Chor,
Der griber samme Harmonier.

Men Vaaren skiller atter ad
Vor Vennekreds, vor Sang og Tale;
Og Skovens lysegrønne Blad
Forlækker os fra Eders Sale.
Thi Fuglen synger alt saa smukt;
Violen vinker med sin Lugt,
Og Tanken alt i munter Flugt
Vil ile bort med Spurv og Svale.

Endnu vort Hjerte blusser ungt,
Naar Foraars-Vindene sig nærme;
Og Veiret kan vi trække tungt,
Og bede Cypris os beskjerme.
Vor Puls kan banke syg og mat
For Hjertets hemmelige Skat;
Og i den sommervarme Nat
Vi kan endnu for Pigen sværme.

208

Vi føle vel, at hvad der nu
Bevæger vore bedste Tanker
Og sysselsætter al vor Hu
Og hemmeligt i Hjertet banker,
Det kan ei skiftes ud igjen
Og deles mellem Ven og Ven;
Thi Amor driver Tiden hen
Med Eensomhed i vore Tanker.

Men, Sommeren er snart forbi!
Med Sange komme vi tilbage,
Og bringe Hjertets Sværmerie
I Melodiens Fryd og Klage.
En Træfugl-Skare lig vi flye
Til Skoven fra den snævre By;
Men Hjemvee bringer os paany
Til vore Venners Kreds tilbage

209

Aftensang i Regensgaarden.

Vi hilse dig, o Aftenblaa,
Med dine Stjerner's Vrimmel,
Mens dristig vore Tanker gaae
Fra Jorden til en Himmel.
Vel falder denne Gaard lidt trang,
Vi kan os lidt kun brede;
Men grændseløs er Tankens Gang,
Endskjøndt vi staae hernede.

Og vel er dette Huus ei stort,
Og pragtfuldt ikke heller;
Men som en kunstig Kube gjort
Med hyggelige Celler.
Og Hver af os er som en Bie,
Der laver liflig Honning
Af Lærdom, Kunst og Poesie -
Og Provsten er vor Dronning.

210

Naar over Eng og over Vang
Man hører Brum af Bier,
Kan vi traetere Folk med Sang
Og skjønnne Melodier.
Om Dagen gaae vi til vor Dont;

Naar Solens Straaler nærme
Sig Aftenhimlens Horizont,
Begynde vi at sværme.

Thi hilse vi med Sang paany
Hiin Mylr af fjerne Kloder;
Vi hilse dig, o dunkle Sky,
Velsignelsernes Moder!
Vi hilse dig, du stille Luft,
Der hviler som i Drømme
Og bringer Lindetræets Duft
Til os i fine Strømme.

Og dig, o minderige Træ!
Vi takke for din Skygge;
Forund os længe Ly og Læ,
Og bring os Held og Lykke!
Vor Provst med Sange hilse vi!
Han og hans Huus florere!
Regensens muntre Colonie
Han viseligt regjere!

211

- Den klare Sommeraften alt
I Nattens Favntag glider,
Og sagte hviskes overalt:
»Nu er det paa de Tider.«
Beskjærm og Alle, tause Nat!
Naar vi paa Leiets ligge;
Og, drømmer Nogen om sin Skat,
Vi bede, væk ham ikke!

212

Sang

for Odense lærde Skole.

Mel. Heilig ist die Jugendzeit.

Helligt være for vor Sjæl,
Helligt i vor Tanke prentet
Ordet, der fra Sandheds Væld,
For at styrke os, blev hentet!
Sandhed stammer ned fra Gud.
Helligt være os det Sande!
Helligt sig dets klare Bud
Med vor Tro og Tanke blande!

Sandhed lider ofte Spot.
Mange til dens Væld sig stjæle.
Lad den da, o Gud, ei blot
Med vor Tanke sig formæle!
I vor Tale gaae den frem!
Ud i Verden frit den træde!
Ordet fra et helligt Hjem
Paa vor Læbe tage Sæde!

213

Talen er et Mundsveir tidt,
Og kun saare slet den følges.
Mangen taler smukt og frit,
Men hans rette Mening dølges.
Al vor Gjerning, store Gud,
Vidnesbyrd om Sandhed bære!
Og vor Sjæl, ved dine Bud,
Som et helligt Tempel være!

214

Hymenæer.

I.

Eensom er et Hjertes Lykke,
Som en fangen Fugls i Buur,
Naar det ei et Hjem kan bygge
Med en ligestemt Natur.
Eensomt Mandens Dage rinde,
Livet har hans Stræben deelt;
Eensomt - til en tro Veninde
Gjør hans Stræben til et Heelt.

Thi fra Hjertets Dybder stiger
Uafviselig en Røst,
Der i tause Timer higer
Hen til et beslægtet Bryst.
Videnskab og Kunst forgjæves
Vil erstatte os vort Savn.
Øiet fyldes, Brystet hæves,
Læben stammer ømt et Navn.

215

Dette Navn, som taust vi hylde,
Er vort Væsens sande Bliv,
Er en Tilflugt, er en Fylde
For et spredt og trættet Liv.
Hvad for Ingen vi kan klage,
Og til Ingen kan betro,
Finder hos en kjærlig Mage
Kjærlig Trøst ved Arnens Bo.

Elskte Par, hvis Hu besjæltet
Af den samme, stærke Magt,
Gode Genier formæltet
Eders nys indgangne Pagt.
Sangen tier. Eders Lykke
Anbefaler Musen mild
Til Penaterne, der bygge
Husets Held ved Arnens Ild.

II.

Vintren løfter Sceptret over Skoven,
Rigt besat med Isens Diamant.
Frosten midt i Flugten standser Voven,
Rimen blomstrer der hvor Løvet svandt.

216

Æolus trompeter, Eurus stormer,
Sneen jages vildsom. hid og did.
Livet præges ud i strenge Former,
Strengt og stærkt som Nordens gamle Tid.

Ak, mens her paa Vinduet en Flora
Trives altfor glimrende og smukt,
Løfter sig i Sydens Lund Aurora
Daglig ung og varm, med Blomst og Frugt.
Guitarstrengen klinger; ømt dens Klage
Blandes med Orangetræets Duft.
Ak, at jeg som Trækfugl kunde drage
Hen til Syd, til Bajæ's klare Luft!

Bort med Klager! Syden er herinde,
Sydens Varme, Vinens Sangens Lyst!
Vintrens Strenghed ei formaaer at binde
Guitartonen eller Hjertets Røst.
Skyerne, der hisset sneegraae jage,
Drivende fra Vesterhav og Belt,
Kalde os til Glæden, mens de drage
Sammen over Norden som et Telt.

217

Her, hvor Venskab i en tæt Forgrening
Snoer sig mellem Alle ved vort Bord;
Her, hvor Elskovs mystiske Forening
Hviskes mildt i Hymenæens Chor,
Her i Sangen klinger Tambourinen,
Kastagnetten slaaer i Pulsens Tact;
Her er Sydens varme Liv i Vinen,
Her dens Lyst ved Kjærlighedens Magt.

Vinterdage! Østens blege Strimer!
Eder hilser et erkjendtligt Chor.
Tak for hine sværmeriske Timer,
I os efterlod i eders Spor.
Ruderne med Diamant-Bouquetter
Ei forvirre kan den glade Gjæst:
Kjælighed og Venskab, veed han, fletter
Kransen her ved Kjærlighedens Fest.

218

For Studenter-Foreningen.

I.

Et Fragment, skrevet for Selskabet, men ikke fuldendt.

I en bevæget Tid, der heftigt virker
For en Idee, for en begeistret Tanke,
Og bygger op for Sandhed andre Kirker,
Nedbrydes altfor let en hellig Skranke,
Der hidtil vogted' min og Mines Fred;
I Altings Gjæring let den brydes ned.

Da er det, at den Dygtige vil vide,
Hvad han skal troe og hvor han skal gaae med,
Hvad der skal rykkes fra sit gamle Sted;
Og derfor han befæster sig itide.
Ei vil han som en svag, tungsindig Mand,
Der ideligt, af Frygt for Sygdom, føler
Sin Puls og selv med Aandedrættet nøler
Ei vil han hive Dagen hen som han,
Og i Medicamenter
Fortære Livets rige Renter.
219 Vel er han glad, naar nyt Terrain erhverves;
Han er besjælet for en stor Idee;
Men han vil vide, han vil klarligt see,
Om ei ved den hans hele Liv fordærves.

Hvortil jeg sigter? spørger I maaskee.
Det kan jeg snart i denne Kreds forklare.

Naar Verden kjæmper for en vis Idee,
Er hver Idee i Verden stærkt i Fare.
Den ene sluger Alt; den lokker, truer,
Den overtaler, hverver, underkuer
Ideer, der os før var' dyrebare.
Den gaaer despotisk frem, behersker Tiden,
Forstener sig i een og samme Retning.
Den taaler ei den mindste Tvivl ved Siden.
Den er en Gaade, der ei taaler Gjetning.
- Da er det just, den Dygtige vil vide,
Hvad der i denne Strid skal gives hen,
Om ei hans Væsens bedste Part i den
Gaaer tabt og dukker aldrig op igjen;
Da er det just, han ruster sig itide.

Blandt os - jeg figer det med Stolthed - byder
Ei hiin, ei denne Menings Tyrannie.
220 Ideen, der er dybt i Alt, man lyder,
Men føler i dens Strømninger sig fri.
Vi er' ei Slaver af en enkelt Mening;
Hos os tøm det enkelt Facultet
Beherske Tankens rige, frie Gebeet;
Thi ei omsonst vi kaldes en Forening.
Som i et Brendpunkt saae vi stedse
Hos os forene sig hver enkelt Interesse.
Ja, selv det Liv, der nu for Tiden gjærer
I Mangen dybt, det Liv, der rigt sprang ud
I Stænderne ved Kongens Bud,
Det agtes her, ja høilig man det ærer.
Og dog tør ei hos os ved Bordet
Ideer om vort Statsliv føre Ordet.
Til dem, til hver Idee er anviist Plads,
Og alle rummes i det samme Glas.
(Cetera desant.)

II.

Prolog, fremsagt ved Selskabets Julefest 1835 i det nye Locale.

Naar Folk i Flyttetiden skifte Sted,
Da spørger man tilsidst: »Er Alting flyttet med?«

Hos os, hvor der i lang Tid alt var Tale
Om et forbedret, smukt og nyt Locale,
221 Hos os man nu, da Alt er saa beqvemt,
Saa lyst og stort, betragter hele Klatten,
Man flytted' med derfra, hvor vi forhen har hatt'en,
Og tænker ved sig selv: »Er Intet glempt?«
Man mener ikke Bordet, Stolen, Bænken,
Selv ikke Drikkeskjænken,
Nei, har man flyttet med vor gode, gamle Skjemt,
Bor Munterhed, som Ungdoms-Lyst forhøier,
Og vore vidtberømte luleløier?

Et gammelt Sagn beretter os, det nytter
kun lidt, at Bonden flytter,
Naar Nissen huser i hans Gaard, hans Kjæder;
Thi Nissen flytter med, som man fortæller.
Naar Bonden, for at flippe Fyrens Plage,
Hen til en anden Gaard med alt sit Kram vil drage,
Saa stikker Nissen Ho'det af en Bøtte
Og siger midt paa Veien skjelmsk: »Vi flytte.«

Af slige Nisser - ja, den Sag er reen -
Har i Foreningen rumsteret En,
Saa god som noget gammelt Sagn kan brug'en.
Ham var det, der forhen engang om Ugen
Ved Gildet spildte Vinen over Dugen,
Brød Glasset sønder og trak Folk i Kjolen,
Saa Kjole, Glas og Mand faldt under Stolen;
222 Og siden sagde Folk, der vare mugne,
At de, der faldt, var' drukne.
Ham var det, der, naar En stak midt i Talen,
Drev ham i holsteensk Vals igjennem Salen;
Og naar man sprang paa En, der stod paa Huk,
Saa var det Nissen, der sprang Buk.
Ja, naar vi her ved Juletider
Raillerte Dit og Dat,
Saa Folk af Latter holdt i deres Sider
Og raabte: »Er Foreningen besat?«
Saa var det atter Nissen,
Der som Souffleur forstak sig bag Coulissen.

Men denne Nisse, der os kildrer Siden
Og hinder os at synke blytungt ned
Og sove ind, fordi vi nu har Fred;
Den Nisse, der os hæver over Tiden,
Der af det Bittre suger liflig Saft
Og af en Daarskab vinder Liv og Kraft,
Jeg mener Skjemtens, Ironiens Nisse,
Den flytted' ind med os, det haaber jeg tilvisse.

Naar Tæppet atter her gaaer op, begynder
Vor Julespøg med alle Spøgens Synder -
En Sommersugl med broget, munter Farve,
Der titter frem af Aarets dunkle Larve,
223 En sorgløs Skjemt, hvori
En Stump af denne Tids Philisterie
Kan see, lidt carrikeert, sit Billed ført forbi.

Modtager muntert da hvad Eder muntert bydes,
Og seer paa Stadsen, efter gammel Skik,
Foruden al Critik;
Man skukker Lyset, naar for nær det snydes.
Skal Julens Glæde, som vi Alle
Forventningsfulde haabe paa,
Med harmfri Magt til Eder naae,
Da maa I vel forstaae
At tage Tingen som den just kan falde.
- Prologen ender her, og jeg kan gaae.

224

De Blinde.

Epilog, fremsagt af en Elev af Blinde-Institutet ved dets Aften-Underholdning d. 17de April 1835.

Man har fortalt os, at paa Jorden pranger
Hvert Foraar Blomster, nogle ganste smaa;
Man har os sagt, at Skovens muntre Sanger
Kan flyve og har smukke Fjedre paa.
Man har fortalt os det; vi see det ikke.
Thi Nattens Skygger om vort Øie ligge.

Man har tillige sagt os: Solen stiger
Med herlig Glands og Pragt hver Morgen frem;
Den dybe Nat og Nattens Mørke viger
For Solens Straaler; Alt bli'er lyst ved dem.
Vi har erfaret det med stille Klage:
Dens Straaler ei vort Øies Nat forjage.

225

Men stor er denne Trøst: fra Blomstens Bæger
Sig hæver lifligt op tit os dens Duft.
Og Fuglen med sin smukke Sang os qvæger,
Endskjøndt usynlig i den stille Luft.
Og Solens Straaler, med veldædig Varme,
Usynlig favner os med Mildheds Arme.

- Velgjørere, der ynkes med den Blinde!
Man har fortalt os hvad vi skyldte Dem.
Forgjæves her vi søge Dem at finde;
Kun Deres Mildhed knytter os til Dem.
Fra denne stiger som fra Blomstens Bæger
En Trøst, der os usynlig vederqvæger.

226

Nytaars-Prolog.

Fremsagt af Mad. Nielsen ved den 50de Forestilling af Elverhøi, den 1ste Januar 1835.

Af Tidernes uendelige Række
Udvikler sig paany et Aar,
Ei som et Ubekjendt, her os kan skrække,
Fordi man ei dets Væsen klart forstaaer;
Ei som en fremmed Gjæst, man sky betragter
Og nødigt nærmer sig, fordi hans Sprog,
Hans Tales Melodie, hans egne Fagter
Er for vor Indsigt som en lukket Bog;
Men som en Slægtning, som et Led
Af en Familie, vi længst har kjendt os ved.

Det Malerie, et evigt Væsens Bud
For Øiet atter folder ud,
Er nyt, og nyt tildeels Sujettet.
Men i dets Mesters Navn er Nydelsen forjættet;
Thi det er malt af samme Mesters Haand.
Som hiint det vidner om en evig Flamme,
227 Som hiint! det stammer fra en evig Aand,
Og det er indsat i den gamle Ramme.

Et Aar er endt. Som i et Skibbruds Nød
Et Fartøi synker ned i Havet,
Saaledes er et Aar begravet
I Tidens grændseløse Skjød.
Og Tusinder som hiint har Tiden taget;
Og Alt hvad dem bevæget har, i Daad,
I Fryd og Smerter, Savn og Mismods Graad,
Er svundet hen.

Der er en lønlig Braad
I den Betragtning: ikke blot det Svundne
Er ikke længer i vor Magt,
Men hvad vi vente paa, det nyligt Fundne
Som hiint vil vorde hen til Glemsel lagt.

Hvo fører od det tabte Liv tilbage?
Hvo holder fast paa Øieblikkets Lyst?
Hvo kan af Glemsels Nat en Fortid drage
Og tale til os med en uddød Røst?

Hvo kan det, hvis ei Digteven? Hvo mægter
At fængsle Nuets Flygtighed som han,
Og atter mane frem forgangne Slægter?

228

Jeg fører Eder hen til Phantasiens Land!
Naar atter dette Forhæng op vi rulle,
Da skal en svunden Tid, dens Poesie,
Et Uforgjængeligt, her er deri,
For Eder atter manes frem. I skulle
Med Veemod lytte til dens glemte Melodie.
I Krattet Elverfolket atter findes;
Paa Herregaarden hisset er der Dands,
Lidt stiv, lidt gammeldags; for Bruden bindes
Af Brudepigerne paany en Krands.
Og atter fjerde Christian gaaer
Alvorlig over Scenen, atter spaaer
Om Fremtids Haab prophetisk Kongens Stemme,
Hvis Echo i vort Bryst vi tydeligt fornemme.

Alt ofte før er dette Skuespil
For Eder fremstilt paa vor Scene;
Dets Melodier har I lyttet til,
Der inderligt med Texten sig forene

Ved Digterens og Componistens Kunst.

Dets Digter, skjønksom for den sjeldne Gunst,
I har forundt hans Arbeid, bringer Eder
Sin varme Tak. Han veed, at Folket freder
229 Om dette Kunstens Tempel med sin Røst,
Han veed, at naar det Slette her sig nærmer,
Er Eders Dom en luttret Smags Beskjærmer,
Og Eders Bifald er hans bedste Trøst.

Men han, der med en rigtbegavet Aand
Har fængslet hine gamle Melodier
Ved Harmoniens Baand,
Han ei kan Eder takke. Lyren tier,
Hvorfra han før, i Pagt med Sangens Gud,
Et Chor af skjøne Toner lokked' ud.
Med Sørgeflor bedækt den hænger over
En tidlig Grav, hvori vor tabte Kuhlau sover.
Den Undergang, der hærjer vildt
Det Ædleste, hans Hvilested bekrandsrer;
Men i hans sidste Suk har Dødens Engel mildt
Og kjærligt opløst Livets Disisonanser.
Og vi har arvet Sjælens Melodie:
Med Buens første Strøg fra vort Orchester
Hans Aand paa Tonens Vinger svæver fri
Og hilser os fra Sangens tabte Mester.
Og som en Psyche, der ukrænkelig
Fra dette faldne Støv har hævet sig,
I disse Toner Melodier lege,
Der mod der Uforgjængelige pege.

230

Med dette Billed for vor Sjæl vi skulle
Ved Aarets Død
Betragte tillidsfulde
Det nye, der udgaaer af det Tabtes Skjød.

I alle Tab en slor Fortrøstning synger;
Og Aarets første Dag, der stiger kjækt,
Skjøndt ung, paa Graven af de svundne Klynger,
Er Spiren af en gammel Adels-Slægt,
I hvem, vi haabe, sig dens Glands forynger.

Vort Ønske som vort Haab I da modtage!
I gribe det Nærværende! forjage
En feig og natlig Frygt!
I haabe, under Modgang, trygt
En bedre Fremtid og paa bedre Dage!
Om vore Kyster skyller frugtbart Vandet,
Og sund den Søluft er, der strømmer ind;
Og voxer ikke dagligt Brød paa Landet?
O, her er Rigdom for et nøisomt Sind!
Og fuld af Ynde ligge Skov og Høie
I viddudstrakte, gyldne Markers Favn;
Og hidtil har et naadigt Forsyns Øie
Som en Cherub holdt Vagt ved Kyst og Havn.
231 Det skjærme os fremdeles! Det betrygge
Vort Arnested! bevare Land og Drot!
Det lade Folket under Lovens Skygge
Sig føle frit og trygt i Stort og Smaat!
Det skjænke Viisdoms Raad til Rigets Stænder!
Forunde Hver, der er beængstet, Trøst!
Det give Hver, der faaer, en frugtbar Høst!
Og holde over os Velsignelsernes Hænder!

232

Over Afdøde.

I. Fru Emma Henrichsen.

(1831.)

Det er tungt, at de, vi elske, kunne
Rives fra vor Side; det er tungt,
At et haabfuldt, elskeligt og ungt
Liv saa pludselig kan gaae tilgrunde;
At en Hustrus Ømhed, Hjemmets Lykke
Ei mod Dødens Rædsler kan betrygge.

Det er tungt, at Mennesket maa grue
For at elske varmt og ømt en Ven,
Ængstes for at give heelt sig hen:
Dette Liv et Vindpust kan forkue!
Et Secund: med omvendt Fakkelt græder
Engelen ved vore hedste Glæder!

233

Var det gjort med denne Verden; hvilte
Ei bag Fremtids Tæppe skjult et Haab,
Vee os da! som et fortvivlet Raab
Vore Klager da mod Himlen ilte.
Men ved Tabet mildner det vor Klage:
Engang skal det gives os tilbage!

II. Mimi Thyberg.

Graven lukker sig. Den hvælves over
Efterladtes Haab, en Elskers Lyst.
Taarerne fordunkle Taalmodts Trøst;
Ikkun Vinden med tungsindig Røst
Suser: »Der er luunt hvor Mimi sover.«

- Klare Nytaars-Stjerne! du, som stiger
Med et Haab om Hisset atter frem!
Ordet, der forsoner og forliger,
Ordets Trøst du straale fra dit Hjem!
Væld af Trøst! Engang dig Sorgen kaarer.
Nu er Øiet, ak! for fuldt af Taarer.

234

III. Maria Jacobsen.

(1842.)

I Smaabørn kjære, der sørgende staaa,
I hæmme Jer Graad, I sørge ei saa!
I længes ei efter den kjærlige Søster!
I skal ikke klage, at ei hun er her
Hos Fader og Moder, mens Julen er nær;
I lytte til Eders himmelske Trøster!
I vide, Maria til ham indgaaer,
Den feireste Juul hun holder iaar.
Hun samles iaar med Englene glade,
De lege med hende den Aften lang
Med Abild af Guld, med Palmens Blade,
De synge for hende den sødste Sang.
I Smaabørn, græder da ei for hende!
Ugrandskeligt er den Eviges Raad;
Men han kan lindre den bittreste Graad.
Til ham I skal Eders Tanker vende,
Til ham, der Vunder i Hjertet slog,
Den himmelske Fader, der gav og tog -
Han vil husvale og Trøsten sende.

235

IV. Mimi Collin.

(1813.)

Dengang hun laae og leed, af Ømhed pleiet,
Af Kjærlighed begrædt,
Da traadte Dødens Engel hen til Leiet,
Umærkelig og let.

Med omvendt Fakkelt, i forklaret Smerte,
Han lagde taus sin Haand
Paa Mimis fromme, nu saa matte Hjerte,
Og løsned' Støvets Baand.

Og løfted' mildt paa Armene den Spæde,
Og sagde: »Mimi! giv
»Et Kys til dem, der elske dig, der græde,
»Der ængstes for dit Liv.

»Lad dette Kys dem sige, at til Livet
»Med dig din Fører gaaer,
»Og at det Tabte vorder atter givet,
»Naar Gjensyns-Timen slaar.«

236

Og from og klog og med et Smil hun rækked'

Til Kys den lille Mund.
Men Dødens Bleghed denne Mund bedækked',
Og Øiet faldt i Blund.

En Lilielknop, for tidlig, ak! udsprunget,
Det skjønnne Hoved gled
Til Englens Bryst, af Smerten ubetvunget,
Forklart i Dødens Fred.

V. Etatsraad P. V. Jacobsen.

(1848.)

Paa Ligstenen.

Aarets Tider! I, der drage hen
Mildt og umildt over Jorbens Grave,
Eder vi betroe vor tabte Ven,
Ham, der slumrer her i Dødens Have.
Han, hvis Aand en Flugt saa herlig tog,
Han, hvis Hjerter mildt for Alle slog -
Aarets Tider! mildt I drage over
Stedet, hvor han sover.

237

VI. Fru Esther Nathanson.

(1849).

Paa Ligstenen.

I Skjønnhed formed' her sig hendes Liv:
I hendes Aasyn, fuldt af Mildheds Adel,
I hendes Færd som Moder og som Viv,
I hendes Vandel, reen og uden Dadel.
Ja, selv fra Alderens halvbrustne Baand
Harmonisk skjønt sig løste hendes Aand.

VII. H. P. I. Lyngbye.

(1835.)

Afsjungen i Studenter-Foreningen til en af den Afdøde componeret Melodie.

Ei ved din aabne Grav, vor Ven!
Og ei blandt den forgrædte Klynge,
Der bærer dig til Hvilen hen,
Ei der for dig vi ville synge.
Det Haab, vi søge, hvisker mat
I Gravcapellets tause Nat.

238

Men her, fra dette Sted, hvor du
Behersked' Melodiens Bølge,
Og hvor din Sang har Liv endnu,
Her vil vi dig til Graven følge.
Her mandigt stige skal vor Røst,
Skjønndt fra et blødt bevæget Bryst.

Vel er det os en lukket Bog,
Det Hisset, der engang os vorder;
Dog er betydningssuldt det Sprog,
Der taler fra din Sangs Accorder:
Din egen Melodie, der end
Fra vore Læber toner hen.

Af Morgenlærkens muntre Kluk
Er Intet ved dens Død tilbage;
Med Nattergalens sidste Suk
Forstummer al dens ømme Klage.
Og Blomster dufte sødt i Chor,
Og visne hen foruden Spor.

239

Men dine Sange fra din Vaar
Skal lyde tidt fra vore Munde;
Thi Menneskernes Idræt gaaer
Med Livets Ophør ei tilgrunde.
Og Sangeren, vor tabte Ven,
Os gives i hans Sang igjen.

- Fra dette Sted, hvor Toners Væld
Med Harmonien du bekjæmped',
Din Melodie til vort Farvel
Sig hæver, skjønndt af Taarer dæmpet.
Det er den brystne Streng, hvis Klang
Med Veemod zitterer i vor Sang.

240

Cantater.

I. Weyse.

Udført til Musik af J. P. E. Hartmann i Musikforeningen.

Chor.

Til Hvilestedet bæres hen
En Olding, træt af Aar.
En Flok af Landets bedste Mænd
Bag Kisten parviis gaaer.
De sænke ham Graven ned
Med tankefulde Bilk.
Veemodig stiger Sangen ved
Det Hvilested, han fik.

Ak, disse Toner, denne Sang,
Det er hans egen Røst!
Hiin skønne Veemod steg engang
Fra Gubbens eget Bryst.
Vi, der ham hylded' ved den Grav,
Der løste Støvets Baand,
Vi hylded' ham med hvad os gav
Hans egen, rige Aand.

241

Romance.

Det var i den dæmrende, tause Nat.
I Slummer han laae,
Og Drømmenes Rige ham blev opladt
Af Genier smaa.

De svæved' ind i det hvilende Bryst
Og sang dertil:
»Til Tonernes Hjem, til den reneste Lyst
Vi løfte dig vil.«

Et smertefrit Suk fra Læberne foer
I Tonernes Strøm,
Og Sangerens drømmende Liv paa Jord
Blev endt i en Drøm.

Recitativ.

Af Drømmen, Jordens sidste, blev han vækket
Ved Engles Hosianna-Sang,
Og rullet op blev Dækket,
Der for hans Grandskerøie hang.
Den drømte Salighed, der zitted'
I Lyrens Streng, naar her han greb deri,
Ham mødte hist, men reent, men uforbittret,
I Drømme, der ei flygtig drog forbi,
I Drømme, som en Evighed er i.

242

Og som hans egne Melodier løde,
Da han forlod vor Jord,
Hans egne Sange toned' ham imøde
I Engles Chor -
Men renere, men stærkere de løde.

Chor.

Vi prise ham, der drog herfra.
Hvad han har higet efter, hist ham vorder.
Vi prise ham, hvis Sangs Accorder
Istemmer Englenes Halleluja.

II. N. Lang Nissen.

Udført ved hans Jubilæum i Metropolitanskolen til Musik af U. P. Berggreen.

Før Talen.

Choral

(afsjungen af Skolens yngre Disciple).

Til dig, o Gud! vor Tanke gaaer,
Skjøndt frygtsom end og bly.
I Held og under bange Kaar
Til dig med Bøn vi tye.
Den vilde Sti, det falske Spor
Opklarer sig for Den, der troer,
Og lytter til dit Ord.

243

Send os, o Gud! fra Naadens Hjem
Din Sandheds Straale ned!
Og hør vor svage Bøn for dem,
Der lede vore Fjed!
Lad os erkjende dine Bud,
Der gjennem dem til os gaaer ud,
Vor Fader og vor Gud!

Recitativ.

»Den vilde Sti, det falske Spor
Advarende skal staa for Den, der lytter
Til Herrens Ord;
Men blænde Den, der ei paa Herren troer.«
Det lærer Krøniken, det lære Sagn og Myther.
Tungsindigt Øiet dvæler
Paa ældre Tidens faldne Kapitæler;
Tungsindig standser Forskeren sit Blik
Ved det Forgjængeliges Taarepile,
Ved al den Herlighed, der gik til Hvile,
Ved hiin den gamle Verden, der forgik, -
Engang saa stræbende, saa stæk og ung!
Men Herrens Haand paa den faldt tung.

Solo med Quartet.

Den Verden, du har peget paa,
Vel gik den i sin Stræben under;
Men hvad den var kan ei forgaae,
Dens Magt vor egen Tid begrunder.

244

Ja, Herrens Haand faldt tung paa den!
Men, for det Endelige rendset,
Dens Herlighed staaer op igjen,
Dens aandelige Magt er end
Et Maal for os, et vidtbegrændjet.

I en bevæget, uklar Tid
Skal Tanken trættet søge Hvile
I denne Verdens endte Strid
Og ved dens tause Taarepile.
Og vi, der har et Tempel bygt,

Hvor Ynglingen til Sandheds Alter triner,
Udrustede med Herrens Frygt,
Vi toge Steen til Templet trygt
Fra hine glimrende Ruiner.

Efter Talen.

Qvartet og Chor (af Skolens yngre Disciple.)

O du, der hører hvad den Svage beder,
Bøi til vor Bøn dit Øre ned!
Hold dine Hænder over Ham, der leder
Med Kjærlighed og Viisdom vore Fjed!

Fiirstemmig Sang med Chor.

I denne Bøn fra yngre Læbers Chor,
O Jubelolding! blander sig en Skare,
Som hiin et Vidne om dit Liv, det klare.

245

Hiin tyder an din Virkens yngste Spor,
Med freidigt Haab for dine Fremtids Dage;
Men denne peger paa dit Liv tilbage.

Herrens Frygt og trofast niød hans Ord
Du leded' begge, fra din Ynglings-Alder,
Til Latiums og Hellas' Tempelhaller.

Det Lys, der fra den gamle Verden foer
Og slaaer fra sjunkne Kapitælers Mørke.
Du tolked' os, - dets Svaghed og dets Styrke.

Du røgted' tro et Kald, hvis Magt er stor,
Og hvis Betydning klarlig du erkjendte;
Thi skal din Alderdom dets Frugter hente.

Lyt da med venlig Villie til det Chor,
Der stiger fra en kjærligsindet Skare:
Gid Himlen naaderig dit Liv bevare!

246

III. Dronning Caroline Amalia,

Udført d. 28de Juni 1845 til Musik af F. Glæser.

Alferne ved Sorgenfri.

Forgjæves vi søge,
Forgjæves vi kalde!
Der er Ingen i Skov og i Krat!
Hvor Vindene spøge
I sommerlig Halle,
Der er eensomt og taust og forladt!
O Dronning, du milde,
Der elsker de Smaa,
Med Længsel vi gaae
Og søge Dig aarle og søge Dig silde.

Bedrøvede flokke
Sig Alfernes Sværme,
Og sorgfuld er Sorgenfri-Slot.
Lad Vaaren Dig lokke
Vor Lund at beskærme!
Du veed, her er venligt og godt.

Alferne ved Jægersborg.

Søstre fra det Skjønne Sorgenfri!
Længe har vi hørt paa eders Klage.
Dronningen drog her forbi.

247

Her hos os hun vil sit Ophold tage.
Her, hvor Ordrupkrattets Skygger
Kjøle mildt i Middagsstunden,
Her, hvor Nattergalen bygger
Nær ved Jægersborg i Lunden;
Her, hvor Vindens Vist fraoven
Sommervarmen kan formilde,
Her, hvor Kirstens Sundhedskilde
Risler sagte dybt i Skoven;
Her vil hun og Danmarks Drot
Bygge Sorgenfri paa Bernstorffs Slot

Under os den korte Fryd!
Ak, vi veed, den næste Sommer tager
Fra vor Skov dens kongelige Pryd,
Og til eder Fyrsteparret drager.

Stille! stille!
Hisset kommer Togets Række.
Lad os blande os med dem!
Lad for Dronningen den milde
Ned os lægge
Alfers Bøn fra Uskylds Hjem!
Kommer da! En Krands vi binde
For Uskyldigheds Veninde!

248

Chor af de Kommende.
Vi bringe Dig, vor Dronning god!
Vor Hilsen i vor Sang.
De snævre Mure vi forlod,
Og vandred' ud med muntert Mod
Til Instrumenters Klang.
O, hør med Mildhed paa vor Røst,
Som Glæden giver Flugt!
Naar Hjertet skyder Blomst og Frugt,
Da klinger altid Ordet smukt -
O, hør med Mildhed, Danmarks Lyst!
Paa Sangerskarens Røst!

IV. Nordboerne samle sig til Strid.

(1848.)

Der klinger et Kampraab
Høit over Norden.
Under Hestenes Hovslag
Ryster alt Jorden.
Snekker med skinnende
Seil sig flokke,
Skyde som Svaner fra Havnen og Fjorden.

249

Fra Sveriges Høiland
Kampraabet toner.
Over Dovre det gaaer fra
Granernes Kroner.
Stridige Meningers
Storm sig lægger;
Kampen dem alle til Eet forsoner.

Og Fjernt ved Ladoga
Bruse de Strømme.
Som i Urtiden Aser
Opstaae at dømmе.
Tanker om Nordboens
Hjem ved Divina
Vaagne paany af Aarhundreders Drømme.

Jeg saae dem samle sig ved Elbens Vande.
Fra Oderstrømmens Bredder,
Fra Weseren de droge frem i Rustning.
Et uretfærdigt Banner fløi foran dem.
Men stærk ved Mængden trodsed' deres Række,
Og over Slien og Eideren de droge,
Og over Kongeaaen ind de skrede.
Til Østersøens Kyst, til Vesterhavet,
Til alle vore Fjorde hist de spredtes,
250 Og saa med et begjærligt Øie over
Til Danmarks skjønne Øland.

1.

Det kom tit Kamp mellem vrede Mænd
Alt i et forfærdeligt Stævne.
Saa gjerne vi Liv og Blod gav hen,
Den blodige Uret at hævne.

2.

Hvor Kampen rasede vildt og skrappt
Vort Banner vi kjækt monne bære,
Og aldrig endnu et Slag blev tabt
Med meer uforgjængelig Ære.

3.

Og Blodet hen over Valen randt -
Vi veeg, men uden at frygte.
Vi seired' i Tabet, os selv vi vandt,
Og hævded' vort ældgamle Rygte.

Og atter saae jeg dukke op fra Havet
Den danske Vikingskare.
Den lagde sig for alle Sund og Fjorde,
For Wesermundingen, for Oderstrømmen,
For Elbens Udlød, hvor den bredt sig aabner,

251

Og spærred' Fjenden i hans egne Lande.
Den jog med spendte Vinger over Søen,
Og greb, som Falken snar,
Det kostelige Bytte, Havet har.

Der klinger et Kampraab
Høit over Norden.
Under Hestenes Hovslag
Ryster alt Jorden.
Fra Sveriges Høiland,
Fra Norriges Klipper
Drage til Danmark Skarer fra Norden.

De modige Stridsmænd
Flokkes ved Strande.
Det er Frændernes Skare,
Der trofaste lande.
Med dem vi de Fremmedes
Sværme gjæste,
Jage dem ud over Eiderens Vande.